

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE

LAILE MEDINA,

predstavljeni 12. decembra 2024¹

Zadeva C-324/23 [Myszak]ⁱ

OF,

EI,

RI

proti

M. K., likvidacijskemu upravitelju družbe Getin Noble Bank S.A., prej Getin Noble Bank S.A.

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska))

„Predhodno odločanje – Varstvo potrošnikov – Direktiva 93/13/EGS – Nepošteni pogoji v potrošniških pogodbah – Člen 6(1) in člen 7(1) – Pogodba o hipotekarnem kreditu, indeksiranem v tuji valuti – Zahteva potrošnika za ugotovitev ničnosti pogodbe – Predlog za sprejetje začasnih ukrepov, s katerimi se predlaga odložitev izpolnjevanja pogodbe – Začasni ukrepi – Direktiva 2014/59/EU – Direktiva o sanaciji in reševanju bank – Banka v postopku reševanja – Člen 34(1)(b) in (g) – Splošna načela, ki urejajo reševanje – Načelo ‚noben upnik ne sme biti na slabšem‘ – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Učinkovito sodno varstvo“

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1) in člena 7(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah² ter členov 34(1)(b) in (g) ter 70(1) in (4) Direktive 2014/59/EU,³ s katero je bil vzpostavljen okvir za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (v nadaljevanju: institucije).

2. Ta predlog je bil vložen v okviru spora med OF, EI in RI (v nadaljevanju: tožeče stranke) na eni strani ter M. K., likvidacijskim upraviteljem družbe Getin Noble Bank S.A., na drugi strani. Tožeče stranke, ki so potrošniki, so s toženo banko sklenile pogodbo o hipotekarnem kreditu, indeksiranem v CHF (švicarski frank), in do danes niso plačale vseh dogovorjenih obrokov. Pri predložitvenem sodišču so vložile tožbo za razglasitev ničnosti te pogodbe, ker naj bi vsebovala nepoštene pogoje. Medtem ko je ta postopek potekal, je bil v zvezi z družbo Getin Noble Bank uveden postopek reševanja.

¹ Jezik izvornika: angleščina.

ⁱ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

² UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288, in popravek v UL 2019, L 214, str. 25.

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2014, L 173, str. 190), imenovana tudi „Direktiva o sanaciji in reševanju bank“ ali „BRRD“).

3. Tožeče stranke so nato vložile predlog za sprejetje začasnih ukrepov, s katerimi naj bi se odredila odložitev izpolnjevanja njihovih obveznosti za čas trajanja postopka v glavni stvari. Ti ukrepi so v nacionalnem pravu opredeljeni kot ukrepi zavarovanja, s katerimi tožeče stranke predlagajo odložitev izpolnjevanja svoje obveznosti plačila mesečnih obrokov kredita med tem postopkom, ko sodišče obravnava tožbo v glavni stvari.⁴

4. Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je varstvo, ki ga imajo potrošniki na podlagi Direktive 93/13, mogoče omejiti, kadar je zadevna banka v postopku reševanja, urejenem z Direktivo 2014/59. Zato je Sodišče v tej zadevi pozvano, naj poišče ravnovesje med učinki teh dveh direktiv.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Direktiva št. 93/13

5. Člen 6(1) Direktive 93/13 določa:

„Države članice določijo, da nepošteni pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, kakor je določeno z nacionalnim pravom, niso zavezujoči za potrošnika in da pogodba še naprej zavezuje obe stranki na podlagi teh pogojev, če je nadaljnji obstoj mogoč brez nepoštenih pogojev“.

6. Člen 7(1) te direktive določa:

„Države članice zagotovijo, da v interesu potrošnikov in konkurentov obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah, ki jih s potrošniki sklenejo prodajalci ali ponudniki.“

2. Direktiva 2014/59

7. Za te sklepne predloge so upoštevne uvodne izjave 3, 5, 10, 31, 48, 50, 51, 60 in 69.

8. Člen 34 te direktive, naslovljen „Splošna načela, ki urejajo reševanje“, v odstavku 1(b) in (g) določa:

„Države članice zagotovijo, da organi za reševanje pri uporabi instrumentov za reševanje in izvajanju pooblastil za reševanje uporabijo vse primerne ukrepe za zagotavljanje, da se ukrep za reševanje sprejme v skladu z naslednjimi načeli:

[...]

⁴ Natančen časovni okvir zadevnih dejanj v predlogu za sprejetje predhodne odločbe ni naveden. Vendar je iz spisa, predloženega Sodišču, razvidno, da je bila družba Getin Noble Bank najprej predmet odločitve o reševanju, nato pa je bil nad njo uveden postopek zaradi insolventnosti. Stranke so na obravnavi potrdile, da je bil predlog za sprejetje začasnih ukrepov vложен med obema postopkoma.

(b) po delničarjih institucije v postopku reševanja prevzamejo izgube upniki, in sicer glede na prednost njihovih terjatev v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki, razen če je v tej direktivi izrecno določeno drugače;

[...]

(g) noben upnik v skladu z zaščitnimi ukrepi iz členov 73 do 75 ne utrpi večjih izgub, kot bi jih, če bi prišlo do prenehanja institucije ali subjekta iz točke (b), (c) ali (d) člena 1(1) v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki“.

9. Člen 37 Direktive 2014/59, naslovljen „Splošna načela instrumentov za reševanje“, v odstavkih 1 in 3(b) določa, da imajo organi za reševanje pristojnosti, potrebne za uporabo instrumentov za reševanje, vključno z instrumentom premostitvene institucije. Člen 37(6) navedene direktive določa, da institucije, iz katerih se sredstva prenesejo, prenehajo v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki v razumnem roku, ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi kontinuitete ključnih storitev.

10. Člen 70 Direktive 2014/59, naslovljen „Pooblastilo za omejitev uveljavljanja pravic iz naslova jamstva“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da imajo organi za reševanje pooblastilo omejiti možnost zavarovanih upnikov institucije v postopku reševanja do uveljavljanja pravic iz naslova jamstva v zvezi z vsemi sredstvi zadevne institucije v postopku reševanja od objave obvestila o omejitvi v skladu s členom 83(4) do polnoči delovnega dne po objavi v državi članici, kjer ima institucija v postopku reševanja sedež.“

11. Člen 73 Direktive 2014/59 določa pravila o obravnavi delničarjev in upnikov v primeru delnih prenosov in uporabe instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov. Za namene ocenjevanja, ali bi bili delničarji in upniki deležni boljše obravnave, če bi bil za institucijo v postopku reševanja uveden običajen insolvenčni postopek, člen 74 te direktive državam članicam nalaga, da zagotovijo, da vrednotenje opravi neodvisna oseba. V skladu s členom 75 Direktive 2014/59 države članice zagotovijo, da če se pri vrednotenju, opravljenem v skladu s členom 74 navedene direktive, ugotovi, da ima kateri koli delničar ali upnik večje izgube, kot bi jih imel pri prenehanju po običajnih insolvenčnih postopkih, je delničar ali upnik upravičen do plačila razlike iz shem za financiranje reševanja.

B. Poljsko pravo

1. Civilni zakonik

12. Člen 385¹(1) Ustawa – Kodeks cywilny (zakon o civilnem zakoniku) z dne 23. aprila 1964⁵ v prečiščeni različici⁶ (v nadaljevanju: civilni zakonik) določa, da pogoji potrošniške pogodbe, ki niso bili dogovorjeni posamično, za potrošnika niso zavezujoči, če se z njimi določajo njegove pravice in obveznosti v nasprotju z dobrimi običaji, s čimer se grobo posega v njegove interese (nepošteni pogodbeni pogoji).

⁵ Dz. U. št. 16, pozicija 93.

⁶ Dz. U. iz leta 2020, pozicija 1740.

2. Zakonik o civilnem postopku

13. Člen 730¹ Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (zakon o zakoniku o civilnem postopku) z dne 17. novembra 1964⁷ v prečiščeni različici⁸ (v nadaljevanju: zakonik o civilnem postopku) določa:

„1. Odreditev zavarovanja lahko zahteva vsaka stranka, če *prima facie* izkaže obstoj svoje terjatve in pravni interes za odreditev tega zavarovanja.

2. Pravni interes za odreditev zavarovanja je podan, če bi bila zaradi neodobritve zavarovanja onemogočena ali resno otežena izvršitev odločbe, ki jo je treba sprejeti v obravnavani zadevi, ali bi bilo kako drugače onemogočeno ali resno oteženo doseganje cilja postopka v tej zadevi.

[...]

3. Pri odločanju o predlogu za zavarovanje sodišče interese strank postopka upošteva tako, da je upravičencu zagotovljeno ustrezno pravno varstvo, zavezanec pa ni čezmerno obremenjen.“

14. Po mnenju predložitvenega sodišča so za postopek v glavni stvari upoštevni tudi členi 731, 755 in 755²(1) zakonika o civilnem postopku.

3. Zakon o bančnem jamstvenem skladu

15. Člen 135(1) in (4) Ustawa z 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji⁹ (zakon z dne 10. junija 2016 o bančnem jamstvenem skladu, sistemu jamstva za vloge in reševanju, v nadaljevanju: zakon o bančnem jamstvenem skladu) določa:

„1. Postopki izvršbe ali zavarovanja v zvezi s sredstvi subjekta v postopku reševanja, ki so se začeli pred začetkom postopka reševanja, se ustavijo.

[...]

4. Med postopkom reševanja zoper subjekt v postopku reševanja ni dovoljeno začeti postopka izvršbe in zavarovanja.“

16. V skladu s členom 142(1) tega zakona lahko Bankowy Fundusz Gwarancyjny (bančni jamstveni sklad, Poljska) uveljavi mirovanje pravice do unovčitve zavarovanja s sredstvi institucije v postopku reševanja za obdobje, ki ne traja dlje kot do konca delovnega dne po objavi obvestila, ki ga je izdal v zvezi z mirovanjem te pravice.

⁷ Dz. U. št. 43, pozicija 296.

⁸ Dz. U. iz leta 2021, pozicija 1805.

⁹ Dz. U. iz leta 2016, pozicija 996.

4. Zakon o insolventnosti

17. Člen 146(1) Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (zakon z dne 28. februarja 2003 o postopkih zaradi insolventnosti¹⁰) (v nadaljevanju: zakon o postopkih zaradi insolventnosti) določa, da se postopek izvršbe na sredstvih iz stečajne mase samodejno ustavi z razglasitvijo insolventnosti in se konča, ko postane sklep o razglasitvi insolventnosti pravnomočen. V skladu z odstavkom 2 navedenega člena se neizplačani zneski iz ustavljenih postopkov prenesejo v stečajno maso. V skladu z odstavkom 3 je izvršba po razglasitvi insolventnosti prepovedana, razen za posebne preživninske ali pokojninske terjatve.

II. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

18. OF je leta 2007 skupaj s svojima staršema RI in EI sklenila pogodbo o hipotekarnem kreditu z družbo Getin Noble Bank z odplačilno dobo 360 mesecev za znesek 185.375,71 zlotov (PLN) (približno 40.000 EUR) (v nadaljevanju: kreditna pogodba iz postopka v glavni stvari). Ta kreditna pogodba je določala pogoj o pretvorbi tega zneska v švicarske franke (CHF) po nakupnem tečaju, ki ga je v tečajni listi določila ta banka. Mesečne obroke, izračunane v CHF, je bilo treba vrniti v PLN po prodajnem tečaju CHF, ki ga je prav tako enostransko določila navedena banka in je bil naveden v tečajni listi na dan zapadlosti.

19. Kredit je bil namenjen kritju dela cene nakupa nepremičnine in kritju stroškov, povezanih z najetjem kredita. Tožeče stranke v postopku v glavni stvari so informacijo o vplivu sprememb obrestne mere in menjalnega tečaja na navedeno kreditno pogodbo prejele v obliki primerjalne tabele.

20. Bankowy Fundusz Gwarancyjny (bančni jamstveni sklad, Poljska) je 29. septembra 2022 na podlagi zakona o bančnem jamstvenem skladu sprejel sklep o začetku reševanja družbe Getin Noble Bank z uporabo instrumenta premostitvene institucije. S tem sklepom je bil ustanovljen nov subjekt z imenom VELO Bank S.A., na katerega so bile prenesene skoraj vse pravice in obveznosti tožene stranke Getin Noble Bank, z izjemo stvarnih pravic, ki izhajajo iz dejanskih, pravnih ali nedovoljenih dejanj v zvezi s kreditnimi in posojilnimi pogodbami, izraženimi v CHF ali indeksiranimi glede na menjalni tečaj CHF, in zahtevkov, ki izhajajo iz teh stvarnih pravic, vključno s tistimi, ki so predmet civilnih in upravnih postopkov, ne glede na datum njihove vložitve. Po navedbah predložitvenega sodišča to pomeni, da večino sredstev družbe Getin Noble Bank predstavljajo terjatve, ki izhajajo iz kreditnih pogodb, ki tako kot pogodba tožečih strank vsebujejo domnevno nepošteno pogodbene pogoje, ki jih je mogoče izpodbijati za nazaj.

21. Iz izjav, ki jih je bančni jamstveni sklad podal za medije, naj bi bilo razvidno, da bo tekom leta vložen predlog za ugotovitev insolventnosti in likvidacijo družbe Getin Noble Bank.

22. Tožeče stranke so pri predložitvenem sodišču vložile tožbo, v kateri predlagajo, naj se ugotovi ničnost kreditne pogodbe iz postopka v glavni stvari in naj se jim prisodi plačilo 48.352,97 PLN in 27.171,82 CHF (kar ustreza približno 95-im odstotkom izplačane glavnice) skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi in stroški postopka. Tožeče stranke so navedle, da je kreditna pogodba vsebovala nezakonite pogoje o indeksaciji zneska kredita glede na tujo valuto. Zahtevani znesek je vsota plačil tožečih strank. Podredno so tožeče stranke predlagale, naj se pogodba še naprej izvaja, po tem ko bodo iz nje črtani nepošteni pogoji.

¹⁰ Dz. U. iz leta 2022, pozicija 1520, prečiščeno besedilo z dne 9. junija 2022.

23. Družba Getin Noble Bank je predlagala zavrnitev tožbe in zanikala nezakonitost pogodbenih pogojev.

24. Tožeče stranke so po sprejetju odločitve o reševanju vložile predlog za sprejetje začasnih ukrepov, s katerim so predlagale, naj se zahtevek za ugotovitev ničnosti zavaruje z ureditvijo pravic in obveznosti strank v postopku za čas trajanja postopka v glavni stvari. Zlasti so predlagale odložitev izpolnjevanja obveznosti plačila mesečnih obrokov kredita za obdobje od vložitve tožbe do konca postopka. Poleg tega so tožeče stranke predlagale, naj se toženi stranki prepove, da bi podala izjavo o odpovedi pogodbe in pri Biuro Informacji Gospodarczej (urad za gospodarske informacije, Poljska) objavila podatke o tem, da tožeče stranke v obdobju od dneva odobritve zavarovanja do zaključka postopka niso odplačevale kredita.

25. Predložitveno sodišče navaja, da v postopku za izdajo začasne odredbe sodišče odloči o ukrepih zavarovanja na podlagi *prima facie* izkaza dejstev, pri čemer upošteva vse dokaze, zbrane v zadevi v glavni stvari. Po navedbah predložitvenega sodišča so: (i) tožeče stranke potrošniki, (ii) pogoji zadevne kreditne pogodbe nepošteni, ker potrošnikom nalagajo valutno tveganje in banki omogočajo, da samovoljno določi tečajno razliko,¹¹ ter (iii) na podlagi sprememb pogodbe, ki so jo sklenile stranke, ti pogoji niso postali veljavni.

26. Predložitveno sodišče navaja, da mora biti ob upoštevanju sodne prakse Sodišča mogoče odobriti začasne ukrepe, na podlagi katerih bi bila v zadevi v glavni stvari mogoča odložitev obveznosti tožečih strank, da plačujejo mesečne obroke za vračilo kredita. V skladu s členom 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu, kot ga razlagajo nacionalna sodišča, pa morajo ta sodišča, če je banka v postopku reševanja, sprejeti sklep o ustavitvi postopka v zvezi s predlogom za izdajo začasne odredbe. Po mnenju predložitvenega sodišča taka razlaga ne upošteva ureditve iz Direktive 93/13 in potrošniku odvzema pravice, ki jih ima na podlagi te direktive.

27. Predložitveno sodišče poleg tega navaja, da ker bi bilo zavarovanje terjatve, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, dopustno v običajnem insolvenčnem postopku, bi razlaga člena 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu, v skladu s katero zavarovanje take terjatve ne bi bilo mogoče, postavila potrošnike, ki so upniki, v primerjavi s takimi potrošniki pri bankah, ki so prenehale po postopku zaradi insolventnosti, v slabši položaj. Zato bi bilo sprejetje take razlage v nasprotju s členom 34(1)(g) Direktive 2014/59/EU.

28. V teh okoliščinah je Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 6(1) in člen 7(1) Direktive [93/13] ob upoštevanju načel učinkovitosti in sorazmernosti ter člen 34(1)(b) in (g) in člen 70(1) in (4) Direktive [2014/59] razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, na podlagi katere v razmerju do banke, zoper katero je bil začel postopek prisilnega prestrukturiranja – samo zato, ker zoper njo teče ta postopek – ni dopustno ugoditi predlogu potrošnika, naj sodišče sprejme začasno odredbo (za zavarovanje tožbenega zahtevka), s katero bi se za čas trajanja sodnega postopka zadržala obveznost odplačevanja glavnice in obvesti z obroki kredita iz naslova kreditne pogodbe, ki jo bo sodišče zaradi črtanja njenih nepoštenih pogodbenih pogojev verjetno razglasilo za nično?“

¹¹ Zadevni pogoji so podobni pogojem iz pogodbe, ki je bila analizirana v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 3. oktobra 2019, Dziubak (C-260/18, EU:C:2019:819).

III. Postopek pred Sodiščem

29. Pisna stališča so predložile tožeče stranke v postopku v glavni stvari, poljska vlada in Evropska komisija. Vse te stranke, pa tudi tožena stranka v postopku v glavni stvari, so ustno predstavile stališča na obravnavi 17. oktobra 2024.

IV. Presoja

A. Preoblikovanje vprašanja

30. Predložitveno sodišče navaja, da člen 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu pomeni nepravilen prenos člena 70(1) Direktive 2014/59.

31. V zvezi s tem je, kot trdita poljska vlada in Komisija, očitno, da je bil člen 70(1) Direktive 2014/59 v poljsko pravo dejansko prenesen s členom 142(1) zakona o bančnem jamstvenem skladu, ki ima drugačno časovno področje uporabe kot člen 135(1) in (4) tega zakona. Natančneje, člen 135(1) zakona o bančnem jamstvenem skladu se nanaša na postopke za odobritev ukrepov zavarovanja, ki so bili predlagani pred začetkom postopka reševanja, medtem ko se člen 135(4) navedenega zakona nanaša na zahteve, vložene v zvezi s subjektom v postopku reševanja v obdobju tega reševanja. Vendar člen 70(1) Direktive 2014/59 zajema zelo kratko časovno obdobje, in sicer od objave obvestila o omejitvi¹² do polnoči delovnega dne po objavi v državi članici, kjer ima institucija v postopku reševanja sedež.

32. Vsekakor naj opozorim, da je bilo v zadevi C-34/23¹³ – nedavni zadevi s podobnimi dejanskimi okoliščinami kot v obravnavani zadevi – Sodišču postavljeno vprašanje glede razlage člena 70(1) Direktive 2014/59 v povezavi s členom 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu. Sodišče je v sklepu v tej zadevi ugotovilo, da se je spor o glavni stvari nanašal na predlog za sprejetje začasnih ukrepov, ki očitno ne spada na področje uporabe člena 70(1) Direktive 2014/59.

33. Sodišče je izrecno navedlo, da se tožba iz postopka v glavni stvari, s katero je tožeča stranka predlagala ukrepe zavarovanja v zvezi s kreditno pogodbo, ne nanaša na jamstva. Sodišče je dodalo, da „potrošnica, ki je vložila tožbo za ugotovitev ničnosti pogodbe o hipotekarnem kreditu, sklenjene z družbo Getin Noble Bank, ni ‚zavarovani upnik‘ te banke v smislu člena 70(1) Direktive 2014/59“.¹⁴ Sodišče je odločilo, da spor iz postopka v glavni stvari očitno ne spada na področje uporabe te določbe, tako da vprašanje za predhodno odločanje, ki se je nanašalo izključno na njeno razlago, ni bilo povezano s predmetom spora.¹⁵

34. Res je namreč, da je dolžnike na podlagi kreditne pogodbe (ki lahko postanejo upniki, če sodišče kredit razglasi za ničen) mogoče šteti za potencialne upnike ali končno celo upnike. Vendar je v zvezi s potrošniškimi kreditnimi pogodbami zavarovani upnik, kot je Komisija pojasnila na obravnavi, posojilodajalec ali kreditodajalec, ki ima zakonito terjatev do premoženja ali sredstev dolžnika. Zato se zdi, da tožeče stranke, ki nimajo zakonite terjatve do zadevnega premoženja, niso „zavarovani upniki“ v smislu te določbe.

¹² Objava v skladu s členom 83(4) Direktive 2014/59.

¹³ Sklep z dne 20. februarja 2024, Getin Noble Bank (C-34/23, EU:C:2024:203).

¹⁴ Prav tam (točka 32).

¹⁵ Prav tam (točka 33).

35. V obravnavani zadevi tožeče stranke, ki so potrošniki, prav tako predlagajo ukrepe zavarovanja v zvezi s kreditno pogodbo, sklenjeno z institucijo v postopku reševanja. Zato tožečih strank v postopku v glavni stvari ni mogoče šteti za „zavarovane upnike“ nič bolj kot v zadevi, v kateri je bil izdan zgoraj navedeni sklep. Iz tega smiselno sledi, da člen 70(1) Direktive 2014/59 nima nobene zveze s predmetom tega spora. Zato je v skladu s tem nedavnim sklepom Sodišča ta predlog za sprejetje predhodne odločbe v delu, v katerem se nanaša na to določbo, očitno nedopusten. Ker se člen 70(4) te direktive nanaša na izvajanje pooblastila iz istega člena, ta določba prav tako ni upoštevna za obravnavani spor.

36. Vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, je treba zato preoblikovati tako, da se v bistvu sprašuje, ali je treba člena 6(1) in 7(1) Direktive 93/13 v povezavi z načelom učinkovitosti ter v povezavi s členom 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59 razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi ali praksi, ki ne omogoča odobritve začasnih ukrepov, s katerimi se za čas trajanja sodnega postopka odloži obveznost prihodnjih mesečnih odplačil kredita, zgolj zato, ker je tožena banka v postopku reševanja, ki ga ureja Direktiva 2014/59.¹⁶

37. Ker želi predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje ugotoviti medsebojni vpliv določb Direktive 2014/59 in Direktive 93/13 v povezavi z načelom učinkovitosti, bom najprej preučila te določbe, nato pa se bom posvetila njihovemu medsebojnemu vplivu.

B. Razlaga členov 6(1) in 7(1) Direktive 93/13

38. Sodišče je razsodilo, da je treba člen 6(1) Direktive 93/13 razlagati tako, da je treba za pogodbeni pogoji, ki je razglašen za nepošten, načeloma šteti, da ni nikoli obstajal, tako da ne sme imeti učinkov za potrošnika. Zato mora biti posledica sodne ugotovitve nepoštenosti takega pogoja načeloma to, da se ponovno vzpostavi pravni in dejanski položaj, v katerem bi bil potrošnik, če tega pogoja ne bi bilo. Obveznost nacionalnega sodišča, da ne uporabi nepoštenega pogodbenega pogoja, ki nalaga plačilo zneskov, ki so se izkazali za neupravičene, načeloma zajema restitucijski učinek glede teh zneskov.¹⁷ Trditi bi bilo mogoče, da Sodišče, kadar banke poslujejo v običajnih okoliščinah, dosledno podpira varstvo potrošnikov, kadar je to v nasprotju z interesi finančnih institucij, zlasti v okviru nepoštenih pogodbenih pogojev.¹⁸

39. V obravnavani zadevi predložitveno sodišče meni, da če bi ugotovilo nepoštenost nekaterih pogojev zadevne pogodbe o hipotekarnem kreditu, preostanek zadevne pogodbe o hipotekarnem kreditu po črtanju teh pogojev ne bi mogel ostati veljaven in bi bilo treba pogodbo v celoti razglasiti za nično. Zato ti sklepní predlogi temeljijo na premisi, da je predložitveno sodišče dovolj gotovo glede tega, da je treba zadevno pogodbo o hipotekarnem kreditu razglasiti za neveljavno, tako da bi bil potrošnik upravičen do vračila zneskov, ki so bili na podlagi te pogodbe že plačani banki.

¹⁶ Preoblikovano vprašanje ne vključuje načela sorazmernosti, ki se ne zdi upoštevno za to analizo. Glej v tem smislu sodbo z dne 15. junija 2023, Getin Noble Bank (Odložitev izpolnjevanja kreditne pogodbe) (C-287/22, EU:C:2023:491), ki je prav tako vsebovala sklicevanje na „učinkovitost in sorazmernost“.

¹⁷ Glej sodbo z dne 21. decembra 2016, Gutiérrez Naranjo in drugi (C-154/15, C-307/15 in C-308/15, EU:C:2016:980, točki 61 in 62).

¹⁸ Glej na primer sodbe z dne 14. junija 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349); z dne 14. marca 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164); z dne 30. aprila 2014, Kásler in Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:282); z dne 21. januarja 2015, Unicaja Banco in Caixabank (C-482/13, C-484/13, C-485/13 in C-487/13, EU:C:2015:21), ter z dne 26. marca 2019, Abanca Corporación Bancaria in Bankia (C-70/17 in C-179/17, EU:C:2019:250).

40. Kar zadeva vprašanje odobritve začasnih ukrepov, pravo Unije ne harmonizira postopkov, ki se uporabljajo za preučitev nepoštenosti pogodbenega pogoja. Ti postopki zato spadajo v nacionalni pravni sistem držav članic¹⁹ v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic, vendar pod pogojem, da se spoštujeta načeli enakovrednosti in učinkovitosti²⁰.

41. Natančneje, v zvezi z načelom učinkovitosti je treba poudariti, da obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovitost pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, med drugim v zvezi s pravicami, ki izhajajo iz Direktive 93/13, vključuje zahtevo po zagotovitvi učinkovitega sodnega varstva, določeno v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), ki med drugim velja za opredelitev postopkovnih pravil v zvezi s tožbami, ki temeljijo na takih pravicah.²¹ V skladu z ustaljeno sodno prakso mora imeti nacionalno sodišče, ki mu je predložen spor, urejen s pravom Unije, možnost izdaje začasnih odredb, da bi zagotovilo polni učinek sodne odločbe, ki bo izdana o obstoju pravic, zatrjevanih na podlagi prava Unije.²² Sodišče je razsodilo, da je treba načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, razlagati tako, da mora biti v pravnem redu države članice mogoče sprejeti začasne ukrepe, dokler se pristojno sodišče ne izreče o skladnosti nacionalnih določb s pravom Unije, če je sprejetje takih ukrepov potrebno za zagotovitev polnega učinka sodne odločbe, ki bo izdana v zvezi z obstojem teh pravic.²³ Če povzamem, nacionalno sodišče, ki mu je predložen spor, urejen s pravom Unije, mora imeti možnost izdaje začasnih odredb, da bi zagotovilo polni učinek sodne odločbe, ki bo izdana o obstoju pravic, zatrjevanih na podlagi prava Unije.

42. Poleg tega je bilo vprašanje sprejetja začasnih ukrepov v okviru postopkov v zvezi s pravicami, ki jih imajo potrošniki na podlagi Direktive 93/13, predmet več sodb Sodišča, med drugim nedavno sodbe z dne 15. junija 2023, Getin Noble Bank (Odložitev izpolnjevanja kreditne pogodbe),²⁴ ki je bila izdana po vložitvi tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, nanaša pa se na dejanske okoliščine, ki so razmeroma podobne²⁵.

43. V navedeni zadevi je Sodišče poudarilo, da Direktiva 93/13 nasprotuje nacionalni ureditvi, ki sodišču, ki je pristojno za presojo dejanskega stanja in za presojo nepoštenosti pogodbenega pogoja, ne omogoča, da sprejme začasne ukrepe, kot je prekinitev postopka izvršbe, kadar je sprejetje teh ukrepov potrebno za zagotovitev polnega učinka njegove končne odločbe, saj lahko ta ureditev ogrozi učinkovitost varstva, ki se želi zagotoviti z navedeno direktivo.²⁶ Sodišče je tudi poudarilo, da se lahko izkaže, da je treba take ukrepe sprejeti, zlasti kadar obstaja tveganje, da bo potrošnik med sodnim postopkom, ki lahko traja precej dolgo, plačeval mesečne obroke v znesku, ki je višji od dejansko dolgovanega, če bi bilo treba zadevni pogoj zavrnil.²⁷

¹⁹ Glej sodbo z dne 22. septembra 2022, Vicente (Postopek za plačilo odvetniške nagrade) (C-335/21, EU:C:2022:720, točka 53 in navedena sodna praksa).

²⁰ Glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, točka 57 in navedena sodna praksa).

²¹ Sodbi z dne 22. aprila 2021, Profi Credit Slovakia (C-485/19, EU:C:2021:313, točka 54 in navedena sodna praksa), in z dne 10. junija 2021, BNP Paribas Personal Finance (od C-776/19 do C-782/19, EU:C:2021:470, točka 29).

²² Sodbi z dne 15. januarja 2013, Križan in drugi (C-416/10, EU:C:2013:8, točka 107), in z dne 14. maja 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 297), v katerih je navedena sodba z dne 19. junija 1990, Factortame in drugi (C-213/89, EU:C:1990:257, točka 21).

²³ Sodba z dne 13. marca 2007, Unibet (C-432/05, EU:C:2007:163, točka 77 in točka 2 izreka).

²⁴ C-287/22, EU:C:2023:491.

²⁵ Sodišče je v tej zadevi odločilo 15. junija 2023, to je po odločitvi, ki jo je predložitveno sodišča v obravnavani zadevi sprejelo 26. oktobra 2022, da predloži vprašanje za predhodno odločanje.

²⁶ Glej v tem smislu sodbo z dne 15. junija 2023, Getin Noble Bank (Odložitev izpolnjevanja kreditne pogodbe) (C-287/22, EU:C:2023:491, točka 41 in navedena sodna praksa).

²⁷ Prav tam (točka 42 in navedena sodna praksa).

44. Sodišče je zato razsodilo, da varstvo, ki je potrošnikom zagotovljeno z Direktivo 93/13, zlasti z njenima členoma 6(1) in 7(1), zahteva, da mora biti nacionalnemu sodišču omogočeno, da sprejme ustrezen začasni ukrep, če je to potrebno za zagotovitev polnega učinka odločitve, ki jo je treba sprejeti v zvezi z nepoštenostjo pogodbenih pogojev.²⁸ Natančneje, Sodišče je poudarilo, da je sprejetje takih začasnih ukrepov še toliko nujnejše, kadar je navedeni potrošnik zadevni banki plačal znesek, ki je višji od izposojenega zneska, še preden je ta potrošnik začel postopek.²⁹ Sodišče je v bistvu ugotovilo, da nacionalna sodna praksa, v skladu s katero se zavrne sprejetje začasnih ukrepov za odlog plačila mesečnih obrokov, zapadlih na podlagi kreditne pogodbe, čeprav so ti ukrepi potrebni za zagotovitev varstva, ki ga potrošnikom zagotavlja Direktiva 93/13, ni v skladu z načelom učinkovitosti in zato ni združljiva s členom 6(1) in členom 7(1) Direktive 93/13.³⁰

45. Iz tega sledi, da obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovitost pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, med drugim pravic, ki izhajajo iz Direktive 93/13, vključuje zahtevo po zagotovitvi učinkovitega sodnega varstva, ki je prav tako zagotovljena s členom 47 Listine, tako da bi moralo nacionalno sodišče, kadar je potrošnik vložil pravno sredstvo zoper banko za ugotovitev ničnosti pogodbe zaradi nepoštenih pogojev v tej pogodbi, imeti možnost, da med tem postopkom sprejme začasne ukrepe, s katerimi se odloži izvrševanje take kreditne pogodbe.

46. Pri tem ima člen 47 Listine neposredni učinek v zadevi, kot je obravnavana.³¹ Ker pravica do učinkovitega sodnega varstva, ki jo zagotavlja ta določba, ni absolutna pravica,³² mora nacionalno sodišče pri uporabi prava Unije uravnotežiti zadevne interese in sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev pravice do učinkovitega sodnega varstva. Predložitveno sodišče v zvezi z zadevnimi interesi v obravnavani zadevi poudarja na eni strani cilj učinkovitosti reševanja in zlasti finančne stabilnosti bančnega sistema, na drugi strani pa učinkovito sodno varstvo potrošnikov. Zato je treba preučiti učinke, ki izhajajo iz uporabe Direktive 2014/59.

C. Razlaga določb Direktive 2014/59

47. Predložitveno sodišče navaja, da zaradi začetka postopka reševanja v zvezi z družbo Getin Noble Bank v skladu s členom 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu potrošnikom ne more odobriti začasnih ukrepov. Zato je bistveno vprašanje v obravnavani zadevi, ali je mogoče ob uporabi Direktive 2014/59 omejiti pravice potrošnikov. V tem okviru se to sodišče sklicuje zlasti na člen 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59. Pred analizo načel iz te določbe je treba analizirati njeno področje uporabe.

²⁸ Prav tam (točka 43).

²⁹ Prav tam (točka 52).

³⁰ Prav tam (točka 55).

³¹ Glej po analogiji sodbi z dne 8. novembra 2022, Deutsche Umwelthilfe (Odobritev motornih vozil) (C-873/19, EU:C:2022:857), na področju okoljskega prava, in z dne 20. februarja 2024, X (Neobstoj razlogov za odpoved) (C-715/20, EU:C:2024:139), na področju okvirnega sporazuma o delu za določen čas in načela prepovedi diskriminacije.

³² Sodba z dne 5. septembra 2024, Banco Santander (Reševanje Banco Popular II) (C-775/22, C-779/22 in C-794/22, EU:C:2024:679, točka 80 in navedena sodna praksa).

1. Področje uporabe člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59

a) Pojmi „Ukrep za reševanje“, „instrumenti za reševanje“ in „pooblastila za reševanje“ v smislu člena 34(1) Direktive 2014/59

48. Najprej je treba poudariti, da se člen 34(1) Direktive 2014/59 sklicuje na tri pojme, in sicer na „instrumente za reševanje“, „pooblastila za reševanje“ in „ukrep za reševanje“. Menim, da ti trije pojmi nimajo enakega področja uporabe, tako da se lahko v primeru uporabe instrumenta premostitvene institucije ta določba uporablja za pooblastila in ukrepe za reševanje ter s tem za dejanja, ki zadevajo zadevni preostali subjekt.

49. Prvič, naj navedem, da izraz „ukrep za reševanje“ v skladu s členom 2(1)(40) te direktive pomeni odločitev, da se institucija ali subjekt iz točke (b), (c) ali (d) člena 1(1) začne reševati na podlagi člena 32 ali 33, uporabo instrumenta za reševanje ali izvajanje enega ali več pooblastil za reševanje. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da izraz „ukrep za reševanje“ torej ne zajema le teh instrumentov in pooblastil, ampak tudi odločitev, da se za institucijo ali subjekt uporabi postopek reševanja, zaradi česar gre za krovni izraz, ki se nanaša na različna dejanja v zvezi s postopkom reševanja.

50. Drugič, izraz „instrument za reševanje“ iz te določbe v skladu s členom 2(1)(19) te direktive pomeni instrument iz člena 37(3) te direktive, in sicer instrument prodaje poslovanja, instrument premostitvene institucije, instrument izločitve sredstev in instrument za reševanje s sredstvi upnikov.

51. V obravnavani zadevi se zdi, da je uporabljeni instrument za reševanje instrument premostitvene institucije v smislu člena 37(3)(b) Direktive 2014/59 in v skladu z njenim členom 40. Predlog za izdajo začasne odredbe v postopku v glavni stvari se nanaša na sredstva (posojilo, izraženo v tuji valuti), ki so ostala pri družbi Getin Noble Bank, to je prvotnem subjektu (ali preostalem subjektu). Nasprotno pa se ne nanaša na sredstva, prenesena na premostitveno institucijo, to je na družbo Velo Bank, ki je bila ustanovljena v postopku reševanja.

52. V skladu s členom 37(6) Direktive 2014/59 v povezavi z uvodnimi izjavami 50, 60 in 69 te direktive velja, da kadar se uporabijo instrumenti za reševanje iz odstavka 3(a) ali (b) tega člena in služijo za prenos zgolj dela sredstev, pravic ali obveznosti institucije v postopku reševanja, preostali del institucije ali subjekta, iz katerega so se sredstva, pravice ali obveznosti prenesle, preneha v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki. Ker je bil torej v obravnavani zadevi uporabljen instrument premostitvene institucije, so sredstva, ki so ostala družbi Getin Noble Bank, predmet običajnega insolvenčnega postopka.

53. Pojem „instrumenti za reševanje“ bi moral zajemati tudi obdobje po odločitvi o uporabi instrumenta premostitvene institucije in pred prenehanjem institucije ali subjekta v insolvenčnem postopku, saj je z uporabo navedenega instrumenta določen status preostalega subjekta v navedenem obdobju. Načela iz člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59 za namene sredstev, ki ostanejo v preostali instituciji ali subjektu, niso več upoštevna šele po začetku likvidacije institucije ali subjekta po običajnem insolvenčnem postopku.

54. Tretjič, člen 34(1) Direktive 2014/59 napotuje tudi na „pooblastila za reševanje“, ki so v členu 2(1)(20) te direktive opredeljena kot pooblastilo iz členov od 63 do 72 te direktive.

55. V zvezi s tem ugotavljam, da ti zadnjenavedeni členi zajemajo široko paleto pooblastil.

56. Zlasti ker se člen 63(1)(d) nanaša na „pooblastilo za prenos pravic, sredstev ali obveznosti institucije v postopku reševanja na drug subjekt s soglasjem tega subjekta“, se zdi, da pojem „pooblastila za reševanje“ zajema odločitev o uvedbi reševanja v zvezi s toženo banko prek premostitvene banke ter dejanja v zvezi z institucijo v postopku reševanja in preostalo institucijo ali subjektom, preden se zanj uvede običajen insolvenčni postopek.

57. V skladu s tem se zdi, da se ta določba, kolikor se člen 34(1) Direktive 2014/59 nanaša na „ukrep za reševanje“, „instrumente za reševanje“ in „pooblastila za reševanje“, dejansko uporablja za začetno odločitev nacionalnih organov, da bodo za subjekt uvedli postopek reševanja. Uporablja se tudi za položaj preostale institucije ali subjekta pred njegovo likvidacijo v okviru običajnega insolvenčnega postopka, torej v obravnavani zadevi družbe Getin Noble Bank, in s tem za preučitev predloga za sprejetje ukrepov zavarovanja, ki je bil pri sodišču vložen zoper to preostalo institucijo ali subjekt.

58. Tako menim, da se splošna načela, ki urejajo reševanje, določena v členu 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59, uporabljajo v položaju, v katerem tožeče stranke predlagajo ukrepe zavarovanja (začasne ukrepe) v okviru postopka, uvedenega zoper preostali subjekt, preden ta preneha po običajnem insolvenčnem postopku, saj je ta preostali subjekt predmet ukrepov, instrumentov in pooblastil nacionalnih organov za reševanje.

b) Pojem „upnik“ v smislu člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59

59. Ugotoviti je treba, ali so potrošniki, kot so tožeče stranke, ki so sprožile postopek za ugotovitev ničnosti zadevne kreditne pogodbe zaradi nepoštenih pogodbenih pogojev, ki se uporabljajo v njej, tudi „upniki“ v smislu člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59.

60. Pojem „upnik“ se običajno nanaša na vsak subjekt ali osebo, ki ima terjatev do dolžnika. Ker v obravnavani zadevi zadevni potrošniki predlagajo odložitev obveznosti plačevanja prihodnjih mesečnih obrokov kredita, se *prima facie* zdi, da so dolžniki. Vendar je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da so tožeče stranke *potencialni upniki*, saj je zelo verjetno, da bo postopek, ki so ga sprožile, pripeljal do ugotovitve ničnosti zadevne kreditne pogodbe v celoti.

61. Direktiva 2014/59 ne opredeljuje izrecno vrste obveznosti, na katerih temelji status upnika, zato v zvezi s tem ne določa nobenih omejitev. Zato je treba pojem „upnik“ razlagati tako, da vključuje tudi potencialne upnike, če so potrošniki in obstaja velika verjetnost, da bo nacionalno sodišče njihovemu zahtevku za ugotovitev ničnosti ugodilo.³³ Ta razlaga je v skladu s širšimi cilji zagotavljanja varstva in pravičnega obravnavanja vseh deležnikov, vključenih v postopek reševanja, iz Direktive 2014/59/EU³⁴.

62. Čeprav nacionalno sodišče v obravnavani zadevi še ni odločilo o ničnosti kreditne pogodbe iz postopka v glavni stvari, je zahtevek tožečih strank za ugotovitev ničnosti formalna tožba, ki lahko povzroči spremembo njihovega statusa iz dolžnika v upnika.

³³ V zvezi s tem se strinjam s trditvijo tožečih strank, ki so jo navedle na obravnavi, da status upnika izhaja iz restitucijskega učinka, ki bi ga lahko imela prihodnja sodba nacionalnega sodišča, in s tem iz učinkovitosti varstva, zagotovljenega z Direktivo 93/13.

³⁴ Glej uvodne izjave 5, 10, 31 in 48 Direktive 2014/59, ki podpirajo razlago, da je cilj te direktive zagotoviti varstvo in pravično obravnavanje vseh deležnikov, hkrati pa čim bolj zmanjšati potrebo po javnofinančnem posredovanju.

63. Zato je mogoče tožeče stranke šteti za upnice v smislu člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59, čeprav sodišče še ni izdalo sodbe o veljavnosti kreditne pogodbe. V zvezi s tem je treba poudariti, da je le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu, pristojno, da glede na posebne okoliščine primera presodi, ali v obravnavani zadevi obstaja zadostna verjetnost, da bo dolžnik postal tak upnik. Ti sklepni predlogi temeljijo na premisi, da so zadevni potrošniki upniki v smislu te določbe.

2. Vsebina načel iz člena 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59

64. Člen 34(1) Direktive 2014/59 določa splošna načela, ki urejajo reševanje, vključno z načelom, da delničarji prvi prevzamejo izgube (točka (a)) in da po delničarjih prevzamejo izgube upniki glede na prednost njihovih terjatev v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki, razen če je izrecno določeno drugače (točka (b)). Drugič, v členu 34(1)(g) Direktive 2014/59 je določeno načelo „noben upnik ne sme biti na slabšem“, ki zahteva, da nacionalni organi postopke prestrukturiranja na podlagi te direktive vodijo tako, da noben upnik ne utрпи večjih izgub kot v običajnem insolvenčnem postopku. To načelo velja za temelj ureditev reševanja.³⁵

a) Primerjava reševanja z obravnavo v okviru običajnega insolvenčnega postopka

65. Po eni strani se načela iz člena 34(1)(b) Direktive 2014/59 nanašajo na vrstni red prevzemanja izgub, in sicer: najprej delničarji, potem upniki. To načelo je treba razlagati ob upoštevanju temeljnega načela, na katerem temelji Direktiva 2014/59 in ki je zapisano v njenih uvodnih izjavah 5 in 50, v skladu s katerim morajo stroške reševanja banke nositi predvsem delničarji banke, in ne njeni upniki.

66. Po drugi strani se z načelom „noben upnik ne sme biti na slabšem“ iz člena 34(1)(g) Direktive 2014/59 zagotavlja, da so ukrepi za reševanje oblikovani tako, da so upniki obravnavani vsaj tako ugodno, kot bi bili obravnavani v okviru nacionalnih insolvenčnih postopkov. Njegova uporaba pomeni, da je treba primerjati to, kar je upnik prejel v okviru reševanja in kar bi prejel v primeru običajnega insolvenčnega postopka. Načelo „noben upnik ne sme biti na slabšem“ zagotavlja, da je postopek reševanja pošten in predvidljiv, pri čemer z varstvom pravic upnikov ohranja enakovrednost z nacionalnimi insolvenčnimi postopki. Zato se to načelo šteje za bistveno jamstvo, ki zagotavlja, da ukrepi za reševanje upnikom ne škodujejo bolj, kot bi jim škodovali običajni insolvenčni postopki.

67. Vendar je treba poudariti, da so insolvenčni postopki področje ukrepanja, na katerem lahko države članice izvajajo svoje pristojnosti, saj zakonodaja o insolventnosti ni harmonizirana na ravni Unije.³⁶ Člen 34(1)(g) Direktive 2014/59 je torej pomemben le za oceno enakega obravnavanja upnikov v postopkih reševanja in insolvenčnih postopkih na podlagi nacionalne zakonodaje, ki jo preučuje predložitveno sodišče.

³⁵ Gortsos, C.V., „Banking Resolution: The EU Framework Governing the Resolution of Credit Institutions“, v Amtenbrink, F., Herrmann, C., in Repasi, R. (ur.), *The EU Law of Economic and Monetary Union* (New York, 2020; spletna izdaja, Oxford Academic), <https://doi.org/10.1093/oso/9780198793748.003.0046>, dostop 7. novembra 2024.

³⁶ Doslej sta edina akta s tega področja Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015 L 141, str. 19), ki se nanaša predvsem na vprašanje mednarodnega zasebnega prava v primeru čezmejnih insolvenčnih postopkov, in Direktiva (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okvirih preventivnega prestrukturiranja, odpustu dolgov in prepovedih opravljanja dejavnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o prestrukturiranju in insolventnosti) (UL 2019 L 172, str. 18), ki se nanaša na področje preventivnega prestrukturiranja podjetij.

68. V zvezi s tem predložitveno sodišče meni, da je odobritev zavarovanja z odložitvijo obveznosti plačevanja obrokov kredita na podlagi pogodbe, obravnavane v postopku v glavni stvari, lahko dopustna v okviru postopka zaradi insolventnosti.³⁷ Zato bi nacionalni ukrep, ki ne omogoča zagotovitve jamstva za tako terjatev, potrošnike, ki so upniki, postavil v slabši položaj v primerjavi s potrošniki pri bankah, ki prenehajo v okviru insolvenčnega postopka. Torej bi bilo sprejetje take razlage v nasprotju s členom 34(1)(g) Direktive 2014/59.³⁸

69. V skladu z Direktivo 2014/59 je znesek obveznosti banke do upnikov omejen z datumom objave obvestila, ki določa, kdaj se terjatve in obveznosti upnikov izmerijo za namene reševanja.³⁹ Vendar se bo znesek izgub potrošnika, ki banki na podlagi pogodbe, ki vsebuje nepoštene pogoje, plačuje zneske po objavi reševanja, povečal. Kot je navedlo predložitveno sodišče, bi se potrošnik v primeru običajnega insolvenčnega postopka lahko zahteval ukrep zavarovanja za odložitev izpolnjevanja pogodbe.

70. Iz zadevne nacionalne ureditve izhaja, da v primeru reševanja zoper institucijo v postopku reševanja ni mogoče sprejeti nobenega izvršilnega ukrepa ali ukrepa zavarovanja.⁴⁰

71. Posledično se lahko potrošnik, ki ne more zahtevati takega ukrepa, znajde v manj ugodnem položaju kot upniki subjekta, ki je v običajnem insolvenčnem postopku, saj bo moral ta potrošnik izpolnjevati kreditno pogodbo brez možnosti pridobitve ukrepa zavarovanja, kar bo kljub sprejetju odločitve o reševanju povzročilo stalno povečevanje terjatve potrošnika do banke.

b) Mehanizem naknadnega nadomestila

72. Mehanizem nadomestila iz členov od 73 do 75 Direktive 2014/59 je osrednjega pomena za uporabo načela „noben upnik ne sme biti na slabšem“. Zahteva primerjavo obravnave, ki so je bili upniki deležni v postopku reševanja, z obravnavo, ki bi je bili deležni v običajnem insolvenčnem postopku. V ta namen je treba upoštevati nacionalno insolvenčno pravo, ki bi se uporabljalo, če bi bili za te subjekte uvedeni običajni insolvenčni postopki.

73. Nadomestilo je v bistvu enako razliki, za katero so bili prikrajšani upniki, to je razliki med zneskom, ki so ga dejansko prejeli v okviru postopka reševanja, in zneskom, ki bi ga prejeli, če bi bil za institucijo uveden običajen insolvenčni postopek, potem ko se od tega fiktivnega zneska

³⁷ Opozoriti je treba, da se stranke na obravnavi pred Sodiščem niso strinjale glede dopustnosti odobritve začasnih ukrepov v skladu z nacionalnim pravom. Iz navedb strank izhaja, da je treba razlikovati med odobritvijo začasnih ukrepov v zvezi s sredstvi banke v insolvenčnem postopku, ki se zdi prepovedana, in odobritvijo začasnih ukrepov v zvezi z vračilom kredita, ki se zdi dovoljena.

³⁸ V tem smislu bom to določbo vključila v svojo analizo, čeprav v predlogu za sprejetje predhodne odločbe upoštevnost člena 34(1)(b) Direktive 2014/59 ni pojasnjena, vendar je ta člen naveden v vprašanju za predhodno odločanje. Sklepati je namreč mogoče, da ker ta določba določa vrstni red, v katerem morajo upniki prevzemati izgube, predložitveno sodišče dvomi o učinkih morebitne zavrnitve zahtevka tožečih strank – ki so potrošniki – na podlagi člena 135(4) zakona o bančnem jamstvenem skladu.

³⁹ Glej člen 69(1) Direktive 2014/59 in njen člen 83(4), v skladu s katerim organ za reševanje objavi ali zagotovi objavo kopije odredbe ali instrumenta, na podlagi katerega je sprejet ukrep za reševanje, ali obvestila s povzetkom učinkov ukrepa za reševanje.

⁴⁰ Glej člen 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu.

odšteje znesek,⁴¹ Zato so delničarji in upniki, ki utrpijo tako večjo izgubo, upravičeni do naknadnega nadomestila.⁴² Namen tega mehanizma je uravnovežiti finančno stabilnost in pravičnost, tako da se zagotovi, da se institucija učinkovito reši, upniki pa so pri tem zaščiteni.

74. Natančneje, po eni strani je postopek reševanja, določen z Direktivo 2014/59, izreden instrument, katerega glavni namen je zagotoviti stabilnost finančnih trgov, kadar bi jo lahko ogrozil propad čezmejne institucije.⁴³ Namen postopka reševanja je javnim organom zagotoviti nabor instrumentov, ki jim omogočajo, da dovolj zgodaj in hitro posredujejo, zagotovijo kritične finančne in gospodarske funkcije zadevne institucije ter omejijo negativne učinke propada.⁴⁴ Ta direktiva torej zasleduje širše cilje finančne stabilnosti, kot sta ohranjanje zaupanja v finančni sistem in preprečevanje systemskega tveganja. Po drugi strani mehanizem nadomestil iz členov od 73 do 75 Direktive 2014/59 zagotavlja ključno varstvo za upnike, saj zagotavlja, da med reševanjem propadajoče institucije niso nepravilno obravnavani. Iz tega sledi, da je cilj zgoraj navedenega mehanizma nadomestil vzpostaviti ravnotežje med tem, da se organom omogoči reševanje propadajočih institucij v javnem interesu, in zaščito legitimnih finančnih interesov upnikov.

3. Uporaba v obravnavani zadevi

75. Če zaradi postopka reševanja sredstva tožečih strank, ki ostanejo pri preostalem subjektu, utrpijo večje izgube, kot bi jih utrpela v običajnem insolvenčnem postopku – kar mora presoditi nacionalno sodišče – so tožeče stranke na podlagi načela „noben upnik ne sme biti na slabšem“ upravičene do naknadnega nadomestila. Vendar ta mehanizem nadomestil ne pomeni nujno procesnega varstva. Poudariti je namreč treba, da Direktiva 2014/59 ne vsebuje posebnih določb v zvezi z začasnimi ukrepi, ki jih upniki predlagajo zoper banko v postopku reševanja. Iz tega sledi, da zakonske določbe, kot je člen 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu, ki se nanašajo na vprašanje začasnih ukrepov, ki jih upniki predlagajo v okviru spora v zvezi s pogodbenimi obveznostmi s preostalim subjektom, ne spadajo na področje uporabe te direktive.

D. Tehtanje med cilji varstva potrošnikov in postopka reševanja

76. Kot je bilo že pojasnjeno,⁴⁵ lahko upnik v skladu z Direktivo 2014/59 prejme naknadno nadomestilo, če ima ta posameznik večje izgube, kot bi jih imel, če bi institucija prenehala po običajnem insolvenčnem postopku. Zato je bistveno vprašanje, ali mehanizem naknadnega nadomestila, ki je določen s to direktivo, zagotavlja zadostno varstvo potrošniku, ki mora ves čas postopka, v katerem predlaga ugotovitev ničnosti pogodbe, ker ta vsebuje nepoštene pogoje, plačevati preostalemu subjektu.

⁴¹ Načelo plačila odškodnine delničarjem in upnikom je treba razlagati ob upoštevanju uvodnih izjav 50 in 51 Direktive 2014/59. Natančneje, v uvodni izjavi 50 te direktive je navedeno, da bi morali imeti delničarji in upniki pravico, da prejmejo plačilo ali nadomestilo svojih terjatev v postopkih prenehanja, ki ni nižje od tega, kar bi po oceni prejeli, če bi celotna institucija prenehala po običajnih insolvenčnih postopkih.

⁴² V skladu s členom 73(a) Direktive 2014/59 morajo države članice zagotoviti, da v primeru delnega prenosa sredstev in obveznosti na premostitveno institucijo upniki, katerih terjatve ostanejo pri insolventni banki, „prejmejo za poravnavo svojih terjatev najmanj toliko, kot bi prejeli, če bi institucija v postopku reševanja prenehala po običajnem insolvenčnem postopku“. Zadevnim upnikom je tako zagotovljeno nadomestilo za razliko, za katero so bili prikrajšani zaradi prenosa potencialno vrednih sredstev iz stečajne mase. V skladu s členom 75 in členom 101(1)(e) Direktive 2014/59 se morebitna razlika plača iz shem za financiranje reševanja. Sheme za financiranje reševanja financirajo institucije pod nadzorom organov za reševanje.

⁴³ Glej uvodno izjavo 3 Direktive 2014/59.

⁴⁴ Glej uvodno izjavo 5 Direktive 2014/59.

⁴⁵ Glej točke od 72 do 74 teh sklepnih predlogov.

77. V zvezi s tem sodba z dne 5. maja 2022, Banco Santander (Reševanje Banco Popular)⁴⁶, čeprav dokazuje, da je lahko mehanizem naknadnega nadomestila koristno orodje, ne obravnava zadostnosti tega mehanizma, kadar nacionalno pravo izključuje začasne ukrepe za odložitev plačil na podlagi kreditne pogodbe. Ker je sprejetje začasnega ukrepa, ki omogoča odložitev izpolnjevanja kreditne pogodbe, drugačno vprašanje kot naknadno nadomestilo, ki se nanaša na materialne vidike vračila, ta sodba za obravnavano zadevo ni upoštevna.⁴⁷

78. Iz ustnih stališč strank na obravnavi pred Sodiščem izhaja, da člen 135(1) in (4) zakona o bančnem jamstvenem skladu ne prenaša nobene od določb Direktive 2014/59, temveč je pravilo, ki dopolnjuje pravila iz te direktive. Ker postopki, ki se uporabljajo za začasne ukrepe, sprejete v sodnih postopkih, ki vključujejo banko v postopku reševanja, z Direktivo 2014/59 niso harmonizirani, ti ukrepi spadajo v nacionalni pravni sistem držav članic.

79. V teh okoliščinah mora vsaka država članica v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic določiti natančna pravila upravnih in sodnih postopkov za pravna sredstva, ki zagotavljajo varovanje pravic, ki jih posameznikom daje pravo Unije. Ta natančna postopkovna pravila pa ne smejo biti manj ugodna od tistih, ki veljajo za podobna pravna sredstva, predvidena za varstvo pravic iz nacionalnega pravnega reda (načelo enakovrednosti), in ne smejo v praksi onemogočati ali pretirano oteževati uveljavljanja pravic, ki jih daje pravni red Unije (načelo učinkovitosti).⁴⁸

80. Kar zadeva načelo učinkovitosti, kot sem že ugotovila, obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovitost pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi prava Unije, med drugim v zvezi s pravicami, ki izhajajo iz Direktive 93/13, vključuje zahtevo po zagotovitvi učinkovitega sodnega varstva, potrjeno v členu 7(1) te direktive,⁴⁹ ki se med drugim uporablja za opredelitev postopkovnih pravil v zvezi s tožbami, ki temeljijo na takih pravicah.⁵⁰ Natančneje, nacionalna sodišča morajo zagotoviti polni učinek pravic, ki izhajajo iz Direktive 93/13 v povezavi s členom 47 Listine, in opustiti uporabo nacionalnih pravil ali prakse, ki prepoveduje odobritev začasnih ukrepov za odložitev plačil na podlagi kreditne pogodbe, ki je domnevno nezakonita zaradi nepoštenih pogojev.⁵¹

81. Res je, da je Sodišče v sodbi z dne 5. maja 2022, Banco Santander (Reševanje Banco Popular),⁵² razsodilo, da so cilji zagotavljanja stabilnosti bančnega in finančnega sistema ter preprečevanja sistemskega tveganja cilji v javnem interesu, ki jih uresničuje Unija.

82. Ob tem pa je treba opozoriti, da se je zadeva, v kateri je bila izdana navedena sodba, nanašala na subjekt, ki je nastal po reševanju, medtem ko se zahtevki v obravnavani zadevi nanašata na preostali subjekt, ki bo prenehal. Zato, kot je na obravnavi trdila Komisija, odobritev začasnih ukrepov v zvezi s sredstvi tega subjekta ne ogroža finančne stabilnosti bančnega sistema.⁵³

⁴⁶ C-410/20, EU:C:2022:351.

⁴⁷ Glej po analogiji stališče generalnega pravobranilca N. Wahla v zadevi Sánchez Morcillo in Abril García (C-169/14, EU:C:2014:2110, točka 53), v katerem primerja procesna pravna sredstva z vsebinskimi vprašanji.

⁴⁸ Sodbi z dne 6. oktobra 2015, Orizzonte Salute (C-61/14, EU:C:2015:655, točka 46), in z dne 21. decembra 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037, točka 58).

⁴⁹ Glej točko 41 teh sklepnih predlogov.

⁵⁰ Glej po analogiji v zvezi z Direktivo 93/13 sodbo z dne 22. aprila 2021, Profi Credit Slovakia (C-485/19, EU:C:2021:313, točka 54 in navedena sodna praksa). Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Všeobecná úverová banka (C-598/21, EU:C:2023:22, točka 97 in naslednje).

⁵¹ Glej točko 41 in naslednje teh sklepnih predlogov.

⁵² C-410/20, EU:C:2022:351.

⁵³ Poleg tega se ta zadeva ne nanaša na odškodninsko tožbo zoper institucijo v postopku reševanja ali tožbo za ugotovitev ničnosti pogodbe o vpisu delnic v skladu z nacionalnim pravom. Zato se ta zadeva ne nanaša na odobritev začasnih ukrepov za odložitev izpolnjevanja pogodbe, kar je postopkovni ukrep, namenjen varstvu učinkovitega sodnega varstva posameznika.

V zvezi s tem je treba poudariti zaporedje dogodkov v postopku v glavni stvari, v katerem je bila premostitvena banka ustanovljena takoj po sprejetju odločitve o reševanju, tako da odobritev začasnih ukrepov za nekatere kategorije dolžnikov, ki bi omogočila odložitev plačil temu preostalemu subjektu, ne bi vplivala na finančno stanje novoustanovljenega subjekta. Poleg tega je bistveno, da namen zadevnega začasnega ukrepa ni zagotoviti zavarovanje na obstoječih sredstvih insolventne banke, ampak le doseči odložitev prihodnjih plačil potrošnika.⁵⁴

83. Enako razlikovanje velja v zvezi z zadevami Novo Banco, v katerih so bili zahtevki v zvezi s pogodbami naslovljeni na premostitveno banko, ki jo je ustanovil nacionalni organ.⁵⁵ V navedenih zadevah tožbam potrošnikov ni bilo mogoče ugoditi, ker bi to ogrozilo stabilnost finančnega sistema,⁵⁶ medtem ko se v obravnavani zadevi zahtevki nanašajo na plačila subjektu na podlagi potencialno nepoštenih pogodbenih pogojev, pri čemer bo ta subjekt v vsakem primeru prenehal. Zato se preudarki glede cilja stabilnosti finančnega sistema, ki so bili upoštevni v navedenih zadevah, v obravnavani zadevi ne uporabljajo.

84. Iz tega izhaja, da, kot je Komisija navedla na obravnavi, v obravnavani zadevi ni treba tehtati med pravicami potrošnikov in finančno stabilnostjo, saj se zadevni začasni ukrepi nanašajo le na odložitev povečanja terjatve potrošnika do preostalega subjekta in zato finančna stabilnost bančnega sistema ni ogrožena. Pravila ali praksa države članice, ki dopolnjujejo določbe Direktive 2014/59, ne smejo ovirati učinkovitosti varstva iz členov 6(1) in 7(1) Direktive 93/13 v povezavi z učinkovitim sodnim varstvom iz člena 47 Listine, če se zahtevki nanašajo na takečasne ukrepe in ne ogrožajo finančne stabilnosti bančnega sistema v smislu Direktive 2014/59.

85. Vendar je Sodišče v zgoraj navedeni zadevi C-287/22⁵⁷ odločilo, da je treba presojo potrebe po sprejetju takega začasnega ukrepa opraviti *in concreto* glede na cilj zagotavljanja polnega učinka odločitve, ki jo je treba sprejeti. Tako mora predložitveno sodišče preveriti, ali je odložitev izpolnjevanja obveznosti potrošnikov potrebna za zagotovitev vzpostavitve dejanskega in pravnega položaja, v katerem bi bili, zlasti glede na tveganje, da bodo morali vrniti znesek, ki je višji od izposojenega zneska.⁵⁸ Iz tega sledi, da mora nacionalno sodišče v skladu z Direktivo 93/13 začasne ukrepe, ki vključujejo odložitev obveznosti plačila potrošnika, odobriti, prvič, kadar ima na voljo zadostne indice o nepoštenosti enega ali več pogodbenih pogojev, tako da je verjetno, da je zadevna kreditna pogodba nična ali da bo treba zadevnemu potrošniku vsaj vrniti mesečne obroke, zapadle na podlagi te pogodbe.⁵⁹

86. V obravnavani zadevi, prvič, kot sem že navedla zgoraj, se zdi, da predložitveno sodišče meni, da bo moral preostali subjekt zaradi prihodnje odločitve o nepoštenih pogojih zadevne kreditne pogodbe dejansko vrniti zneske, ki so jih potrošniki plačali na podlagi te pogodbe. Zato se zdi, da je ta pogoj izpolnjen.

⁵⁴ Predložitveno sodišče je pojasnilo, da se „[z]avarovanje [...] nanaša na nedenarni zahtevki za ugotovitev ničnosti pogodbe, tak zahtevki pa za insolventnega dolžnika nima neposrednih premoženjskopравnih posledic“, pri čemer je dodalo, da „[t]akšno zavarovanje ne pomeni zavarovanja na premoženju insolventnega dolžnika v smislu člena 146(3) zakona o postopkih zaradi insolventnosti“.

⁵⁵ Glej sodbo z dne 5. septembra 2024, Novo Banco in drugi (od C-498/22 do C-500/22, EU:C:2024:686, točka 24). V zvezi z zadevo C-500/22 je Sodišče poudarilo, da terjatev iz postopka v glavni stvari v tej zadevi izhaja iz prodajne pogodbe, ki ni bila sklenjena s preostalim subjektom, ampak z novim subjektom, to je Novo Banco, katere predmet je bila obveznica, ki je bila na dan sklenitve te pogodbe del premoženja Novo Banco.

⁵⁶ Glej zlasti točki 142 in 143 te sodbe.

⁵⁷ Sodba z dne 15. junija 2023, Getin Noble Bank (Odložitev izpolnjevanja kreditne pogodbe) (C-287/22, EU:C:2023:491, točka 59).

⁵⁸ Prav tam.

⁵⁹ Prav tam.

87. Drugič, Sodišče je v tej zadevi razsodilo, da mora nacionalno sodišče glede na vse okoliščine obravnavane zadeve ugotoviti, ali je odložitev izpolnjevanja obveznosti tega potrošnika, da plača te mesečne obroke za čas trajanja zadevnega postopka, potrebna za zagotovitev vzpostavitve pravnega in dejanskega položaja, v katerem bi ta potrošnik bil, če teh pogojev ne bi bilo. Tako bo lahko isto sodišče upoštevalo med drugim finančni položaj istega potrošnika in tveganje, da bo moral ta potrošnik zadevni banki vrniti znesek, ki presega znesek, ki si ga je od te banke izposodil.⁶⁰

88. Predložitveno sodišče je v obravnavani zadevi pojasnilo, da bodo potrošniki preostalemu subjektu kmalu vrnilo (ali so že vrnilo) znesek, ki presega izplačani kapital. Predložitveno sodišče je zato zaskrbljeno, da potrošniki zaradi insolvenčnega postopka, ki je po odločitvi o reševanju uveden nad družbo Getin Noble Bank, ne bodo mogli izterjati zneskov, nakazanih tej banki, ki lahko presegajo sredstva, ki se razdelijo med upnike. Če se to uresniči – kar mora dokončno preveriti predložitveno sodišče – ni mogoče zagotoviti polnega učinka odločbe o ugotovitvi nepoštenosti nekaterih pogojev kreditne pogodbe iz postopka v glavni stvari. Drugi pogoj se torej zdi prav tako izpolnjen. Zato bi bilo treba člen 385¹ civilnega zakonika, s katerim se v poljskem pravu izvaja Direktiva 93/13, razlagati tako, da se zagotovi čim učinkovitejše doseganje ciljev te direktive. Načeloma bi moralo predložitveno sodišče v skladu z Direktivo 93/13 – s pridržkom končne preveritve – v tej zadevi odrediti začasne ukrepe.

89. V zvezi s tem je Komisija na obravnavi trdila, da ker je zadevni subjekt v postopku reševanja na podlagi Direktive 2014/59, bi morali biti dovoljeni začasni ukrepi omejeni le na jamstvo za terjatve, ki se nanašajo na mesečne obroke v zvezi z obrestmi kredita, ne pa na pogodbene obveznosti potrošnika, da plača take obroke za izposojeni znesek glavnice.

90. V zvezi s tem je treba upoštevati tveganje, da bodo morali potrošniki zadevni banki vrniti znesek, ki presega znesek, ki so si ga izposodili od banke v postopku reševanja in ki so ga organi za reševanje predložili v vrednotenje. Zato je zaradi učinkovitosti reševanja, ki poteka na podlagi Direktive 2014/59, mogoče, da se izposojeni kapital vrača v obliki mesečnih obrokov, medtem ko postopek še poteka. Ob tem bi bilo treba plačilo obresti s strani potrošnika v vsakem primeru odložiti, da se prepreči položaj, v katerem bi potrošnik preostalemu subjektu, ki bo prenehal, plačal presežni znesek. Skratka, začasni ukrepi bi morali biti omejeni na znesek, ki presega glavnico izposojenega zneska.

V. Predlog

91. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska), odgovori:

Člen 6(1) in člen 7(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah ter

člen 34(1)(b) in (g) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta

⁶⁰ Prav tam.

v povezavi z načelom učinkovitosti in pravico do učinkovitega sodnega varstva iz člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji ali nacionalni praksi, ki zgolj na podlagi dejstva, da je tožena banka v postopku reševanja, ne omogoča odobritve začasnih ukrepov, s katerimi se za čas trajanja sodnega postopka odložijo pogodbeno obveznost potrošnika za plačilo mesečnih obrokov kredita, ki presegajo znesek kapitala, ki si ga je potrošnik izposodil, če začasni ukrepi ustrezajo mesečnim obrokom v zvezi z obrestmi kredita in če je kredit po sprejetju odločitve o reševanju ostal pri preostalem subjektu.